

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten over leefmilieu, wat betreft de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;
- de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, artikel 1;
- het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, artikel 5.2.1, §1, artikel 5.4.1, 5.4.2, 5.6.2, artikel 5.6.3, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, artikel 5.6.5, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014 en gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, artikel 16.1.2, 1°, f), ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, en artikel 16.4.27, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 8 juni 2018;
- het Energiedecreet van 8 mei 2009, artikel 11.1/1.1 en 11.1/1.2, ingevoegd bij het decreet van XXXXX.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- Op 13 maart 2020 is bij de Inspectie van Financiën een aanvraag voor een advies ingediend. De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 16 maart 2020.
- Met toepassing van artikel 31, §2, 2° van het BVCO van 17 mei 2019 houdende regeling van de begrotingscontrole en –opmaak is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist.
- De Raad van State heeft advies xxxxx/x (adviesnummer) gegeven op ... (datum).

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- het Energiedecreet van 8 mei 2009;

- het Energiebesluit van 19 november 2010;
- het ministerieel besluit van 18 september 2007 betreffende de vaststelling van de inhoud van het verwarmingsauditrapport;
- het ministerieel besluit van 15 september 2009 betreffende de vaststelling van de inhoud van het verwarmingsauditrapport en de inhoud van de opleiding van de verwarmingsaudit.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van titel II van het VLAREM

Art. 2. In artikel 1.1.2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 2017, wordt in de definities "KOELINSTALLATIES" de definitie van "nominaal koelvermogen" vervangen door wat volgt:

"- nominaal vermogen: het totale opgestelde koelvermogen, uitgedrukt in kW, dat door de fabrikant voor continu gebruik is aangegeven en gegarandeerd, waarbij het door hem aangegeven nuttig rendement wordt gehaald. Als het airconditioningsysteem of het gecombineerde airconditioning- en ventilatiesysteem op gebouwniveau bestaat uit een aantal individuele installaties, worden de vermogens van de verschillende individuele installaties opgeteld;"

Art. 3. In artikel 5.16.3.3, §3, van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° vervangen door wat volgt:

"4° Dit punt voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen. De toegankelijke delen van een airconditioningsysteem of een gecombineerd airconditioning- en

ventilatiesysteem met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW worden iedere vijf jaar gekeurd door een erkende airco-energiesdeskundige als vermeld in artikel 6, 1°, f), van het VLAREL. Een nieuw airconditioningsysteem of gecombineerd airconditioning- en ventilatiesysteem met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW wordt binnen twaalf maanden na de inbedrijfstelling een eerste keer gekeurd. De keuring omvat een beoordeling van het rendement en de dimensionering van het airconditioningsysteem vergeleken met de koelingsbehoeften van het gebouw en, in voorkomend geval, rekening houdend met het vermogen van het airconditioningsysteem om zijn prestaties onder gemiddelde werkingssomstandigheden te optimaliseren. De elementen waaruit de keuring bestaat zijn opgenomen in bijlage 5.16.8. De Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, kan bijlage 5.16.8 aanvullen of wijzigen. Het keuringsverslag bevat minstens het resultaat van de keuring, en ook aanbevelingen voor een kostenefficiënte verbetering van de energieprestatie van het gekeurde systeem. De exploitant bezorgt een duplicaat van het keuringsverslag aan de eigenaar van het gebouw. De exploitant en de eigenaar van het gebouw houden het keuringsverslag ten minste vijf jaar ter beschikking van de toezichthouder. De keuring is niet verplicht voor:

- a) airconditioningsystemen die onder een overeengekomen energieprestatie criterium of een contractuele regeling vallen waarin een niveau van energie-efficiëntieverbetering is vermeld;
- b) airconditioningsystemen die worden beheerd door een nutsbedrijf- of netwerkexploitant en daarom aan prestatie monitoringsmaatregelen aan de systeemzijde zijn onderworpen;
- c) niet-residentiële gebouwen met airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen die voorzien zijn van gebouw automatiserings- en controlesystemen als vermeld in artikel 11.1/1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“In de gevallen, vermeld in het eerste lid, 4°, a) en b), moet de aanpak hetzelfde globale resultaat opleveren als de keuring. De Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, bepaalt wat wordt verstaan onder hetzelfde globale resultaat.”.

Art. 4. In hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2020, wordt tussen bijlage 5.16.7 en bijlage 5.17.1 een bijlage 5.16.8 ingevoegd, die als bijlage 1 bij dit besluit is gevoegd.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater

Art. 5. In artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2019, wordt punt 35° vervangen door wat volgt:

“35° verwarmingsauditrapport: een verslag van de verwarmingsaudit van de gehele verwarmingsinstallatie. Het verslag omvat een beoordeling van het rendement van de ketel en van de ketelgrootte vergeleken met de verwarmingsbehoeften van het gebouw. In voorkomend geval wordt rekening gehouden met het vermogen van het verwarmingssysteem om zijn prestatie onder gemiddelde werkomstandigheden te optimaliseren. Het verslag omvat ook het advies over de vervanging van de ketel, aanbevelingen voor andere wijzigingen van het verwarmingssysteem en alternatieve oplossingen die een kostenefficiënte verbetering van de energieprestatie kunnen realiseren;”.

Art. 6. In artikel 9 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 september 2008, 1 maart 2013 en 16 mei 2014, wordt paragraaf 3 opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“§3. In afwijking van paragraaf 1 wordt voor de volgende gevallen een vrijstelling verleend voor de uitvoering van de verwarmingsaudit:

- 1° centrale stooktoestellen die onder een overeengekomen energieprestatie criterium of een contractuele regeling vallen waarin een overeengekomen niveau van energie-efficiëntieverbetering is vermeld;
- 2° centrale stooktoestellen die beheerd worden door een nutsbedrijf- of netwerkexploitant en daarom aan prestatie monitoringmaatregelen aan de systeemzijde zijn onderworpen;
- 3° niet-residentiële gebouwen met centrale stooktoestellen die voorzien zijn van gebouwautomatiserings- en controlesystemen als vermeld in artikel 11.1/1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

In de gevallen, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, moet de aanpak hetzelfde globale resultaat opleveren als de verwarmingsaudit, vermeld in paragraaf 1. De Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, bepaalt wat wordt verstaan onder hetzelfde globale resultaat.”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 7. In bijlage XXIII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018 en gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 en 3 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het punt “bijzondere gebruikseisen voor deskundigen” wordt de rij

“

39/1, eerste lid, 3°, eerste zin	De erkende airco-energiesdeskundige, vermeld in artikel 6, 1°, f): 3° bezorgt na iedere keuring van airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW als vermeld in artikel 5.16.3.3, §3, 4°, van titel II van het VLAREM, een verslag van de keuring aan de exploitant van het gebouw met het airconditioningsysteem.

”

vervangen door de rij

”

39/1, eerste lid, 3°, eerste zin	De erkende airco-energiesdeskundige, vermeld in artikel 6, 1°, f): 3° bezorgt na iedere keuring van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW als vermeld in artikel 5.16.3.3, §3, 4°, van titel II van het VLAREM, een verslag van de keuring aan de exploitant van het gebouw met het airconditioningsysteem.

”;
,

2° in het punt “bijzondere gebruikseisen voor deskundigen” wordt de rij

”

39/1, tweede lid	Als het certificaat van bekwaamheid inzake de keuring van airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW, vermeld in artikel 13/1, 3°, ouder is dan vijf jaar na de afgiftedatum, vermeld op het certificaat, moet de aircoenergiesdeskundige de bijscholing gevolgd hebben en voor het bijhorende examen geslaagd zijn, vermeld in het eerste lid, van dit artikel, voor hij de erkenning van rechtswege, vermeld in artikel 32, §2, eerste lid, 6°, kan gebruiken.

”

vervangen door de rij

”

39/1, tweede lid	Als het certificaat van bekwaamheid inzake de keuring van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW, vermeld in artikel 13/1, 3°, ouder is dan vijf jaar na de afgiftedatum, vermeld op het certificaat, moet de airco-energiesdeskundige de bijscholing gevolgd hebben en voor het bijhorende examen geslaagd zijn, vermeld in het eerste lid, van dit artikel, voor hij de erkenning van rechtswege, vermeld in artikel 32, §2, eerste lid, 6°, kan gebruiken.

”;
,

3° in het punt “bijzondere gebruikseisen voor opleidingscentra” wordt de rij

”

43/4, §1, eerste lid	Het erkende opleidingscentrum voor het uitreiken van het certificaat van bekwaamheid en bijscholing inzake de keuring van airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW, vermeld in artikel 6, 4°, f), organiseert de opleiding met het bijhorende examen voor de keuring van airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW waarvan de inhoud van de opleiding en de minimale duur van de opleiding en het bijhorende examen worden vastgelegd in bijlage 12, 1°, die bij dit besluit is gevoegd.

”

vervangen door de rij

”

43/4, §1, eerste lid	Het erkende opleidingscentrum voor het uitreiken van het certificaat van bekwaamheid en bijscholing inzake de keuring van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW, vermeld in artikel 6, 4°, f), organiseert de opleiding met het bijhorende examen voor de keuring van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW waarvan de inhoud van de opleiding en de minimale duur van de opleiding en het bijhorende examen worden vastgelegd in bijlage 12, 1°, die bij dit besluit is gevoegd.

”;

4° in het punt “bijzondere gebruikseisen voor opleidingscentra” wordt de rij

”

43/4, §2, eerste lid	Het erkende opleidingscentrum, vermeld in paragraaf 1, organiseert de bijscholing met het bijhorende examen voor de keuring van airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW waarvan de inhoud van de bijscholing en de minimale duur van de bijscholing en het bijhorende examen worden vastgelegd in bijlage 12, 2°, die bij dit besluit is gevoegd.

”

vervangen door de rij

”

43/4, §2, eerste lid	Het erkende opleidingscentrum, vermeld in paragraaf 1, organiseert de bijscholing met het bijhorende examen voor de keuring van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW waarvan de inhoud van de bijscholing en de minimale duur van de bijscholing en het bijhorende examen worden vastgelegd in bijlage 12, 2°, die bij dit besluit is gevoegd.

”;

5° in het punt “bijzondere gebruikseisen voor opleidingscentra” wordt de rij

”

43/4, §3, eerste lid	Het erkende opleidingscentrum, vermeld in paragraaf 1, reikt binnen een maand na een examen een certificaat van bekwaamheid of van bijscholing inzake de keuring van airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW uit nadat een persoon de opleiding of, in voorkomend geval, de bijscholing, gevolgd heeft en geslaagd is voor het bijhorende examen, vermeld in §1, respectievelijk §2.

”

vervangen door de rij

”

43/4, §3, eerste lid	Het erkende opleidingscentrum, vermeld in paragraaf 1, reikt binnen een maand na een examen een certificaat van bekwaamheid of van bijscholing inzake de keuring van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW uit nadat een persoon de opleiding of, in voorkomend geval, de bijscholing, gevolgd heeft en geslaagd is voor het bijhorende examen, vermeld in §1, respectievelijk §2.

”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het VLAREL

Art. 8. In artikel 6 van het VLAREL van 19 november 2010, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° wordt punt f) vervangen door wat volgt:

“f) airco-energiesdeskundige: deskundige voor het uitvoeren van keuringen aan airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW als vermeld in artikel 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4°, van titel II van het VLAREM;”;

2° in punt 4° wordt punt f) vervangen door wat volgt:

“f) voor het uitreiken van het certificaat van bekwaamheid en bijscholing voor de keuring van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW, vermeld in artikel 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4°, van titel II van het VLAREM;”.

Art. 9. In artikel 13/1, 3°, van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2013, worden de woorden “airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen” vervangen door de woorden “airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen”.

Art. 10. In artikel 24/1 van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2013 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016, worden de woorden “airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen” vervangen door de woorden “airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen”.

Art. 11. In artikel 39/1, eerste lid, 3°, en tweede lid, van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2013 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2019, worden de woorden “airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen” vervangen door de woorden “airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen”.

Art. 12. In artikel 43/4 van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2013 en gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016, 24 februari 2017 en 3 mei 2019, worden de woorden "airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen" telkens vervangen door de woorden "airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen".

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Art. 13. Het ministerieel besluit van 10 februari 2011 tot vastlegging van de frequentie en de elementen van de keuring van airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW in gebouwen wordt opgeheven.

Art. 14. De Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving, de natuur en de energie, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en

Toerisme,

Getekend door: Zuhail Demir (Signature)

Getekend op: 2020-11-06 11:27:14 +00:00

Reden: Ik keur dit document goed

Zuhail DEMIR

Bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van (datum) tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu, wat betreft de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie

Bijlage 5.16.8 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne.

Bijlage 5.16.8. De elementen van de keuring van airconditioningsystemen en gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW in gebouwen, vermeld in artikel 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4°

De keuring van airconditioningsystemen en gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen omvat:

- 1° een controle van de documentatie;
- 2° een visuele inspectie van het systeem;
- 3° een beoordeling van het correcte gebruik;
- 4° een controle van een aantal werkingsparameters van het systeem.

De keuring wordt uitgevoerd aan de hand van de informaticatoepassing die ter beschikking wordt gesteld op de website van de Vlaamse overheid.

Gezien om gevoegd te worden bij besluit van de Vlaamse Regering van (datum) tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu, wat betreft de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,
Getekend door: Zuhail Demir (Signature)
Getekend op: 2020-11-06 11:27:18 +00:00
Reden: Ik keur dit document goed

Zuhail Demir

Zuhail DEMIR

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

VERSLAG AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten over leefmilieu, wat betreft de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie

Algemene toelichting

Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van de artikelen 14 en 15 van richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie (hierna: EPBDIII) en wijzigt **titel II van het VLAREM** en het **Stooktoestellenbesluit**. Volgende besluiten van de Vlaamse Regering worden met dit besluit ook gewijzigd:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams Reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL).
- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (Milieuhandhavingsbesluit).

1. Wijzigingen artikel 14 en 15 Richtlijn (EU) 2018/844

De EPBDIII wijzigt en actualiseert artikel 14 en 15 over het keuren van verwarmingssystemen en airconditioningsystemen uit de EPBD-richtlijn van 2010:

- Het toepassingsgebied van de keuring van verwarmingssystemen is uitgebreid. Voorheen had de EPBD alleen betrekking op cv-ketels (centrale stookinstallaties). De EPBDIII voorziet in een keuringsverplichting voor alle andere types van verwarmingssystemen dan centrale stookinstallaties. De keuring omvat ook het ganse verwarmingssysteem en niet alleen de warmtegenerator. Een verwarmingssysteem of een airconditioningsysteem gecombineerd met een ventilatiesysteem, valt voortaan ook onder de keuringsverplichting;
- De ondergrens voor de verplichte keuring van verwarmingssystemen en de keuring van airconditioningsystemen verschuift naar een nominaal vermogen van 70 kW;
- De EPBDIII benadrukt ook meer het belang van een beoordeling onder typische of gemiddelde werkingssomstandigheden waarvoor mogelijks slechts een gedeelte van het nominale vermogen nodig is;
- De richtlijn voorziet ook in een grotere rol voor systemen voor gebouwautomatisering en -controle. Gebouwen die zijn uitgerust met dergelijke systemen moeten worden vrijgesteld van de verplichte keuringen.

2. Keuze voor continuïteit met behoud bestaande drempels

In eerste instantie wordt er gekozen om het aantal wijzigingen van de bestaande situatie te beperken. De bestaande onderdrempels voor de verplichte keuring van verwarmingssystemen (verwarmingsaudit) en airconditioningsystemen (airco-energiekeuring) worden behouden op 20 en 12 kW en niet verschoven naar 70 kW. Dit om volgende redenen:

- De Europese Commissie stelt in haar overwegingen bij richtlijn (EU) 2018/844 dat volgens een effectbeoordeling blijkt, dat de bepalingen inzake de keuring van verwarmingssystemen en airconditioningsystemen inefficiënt zijn gebleken. Niettemin kunnen de lidstaten die de nodige maatregelen hebben vastgesteld om regelmatige keuringen in te stellen en die doeltreffende keuringsregelingen hebben doorgevoerd, besluiten om deze regelingen voort te zetten voor kleinere verwarmings- en airconditioningsystemen. Deze eventuele strengere voorschriften voor kleinere systemen moeten niet ter kennis worden voorgelegd aan de Europese Commissie.
- De keuring voor eerste ingebruikname en een regelmatige periodieke onderhoudsbeurt van het centraal stooktoestel zorgen voor een grondige beoordeling van de goede en veilige werking van een centraal stooktoestel. Het behoud van de verwarmingsaudit voor centrale stooktoestellen met een vermogen vanaf 20 kW zorgt voor synergieën op vlak van veiligheid, energie-efficiëntie en milieu. Het verschuiven van de onderdrempel naar 70 kW zou betekenen dat de meeste huishoudelijke toestellen buiten het toepassingsgebied van de verplichting vallen.
- Steeds meer gebouwen worden uitgerust met een airconditioningsysteem. Bovendien hadden ongeveer 60% van de 4.800 reeds geregistreerde airco-energiekeuringen in Vlaanderen betrekking op een airconditioningsysteem met een nominaal koelvermogen lager dan 70 kW.
- Ten slotte, worden in het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 de instrumenten uit het stooktoestellenbesluit (inclusief de verwarmingsaudit) versterkt om, voor bestaande (huishoudelijke) verwarmingsketels op aardgas en stookolie, de vernieuwingsgraad te versnellen en de instellingen te optimaliseren.

3. Wijzigingen rond de airco-energiekeuring (gedeeltelijke omzetting van artikel 15 EPBDIII)

De tekst van **artikel 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4° van VLAREM II** over de airco-energiekeuring wordt uitgebreid met gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen. De airco-energiekeuring bevat vandaag al bepaalde aspecten met betrekking tot het ventilatiesysteem. Daarnaast wordt de keuringsfrequentie vereenvoudigd naar vijfjaarlijks voor alle systemen, ongeacht het nominaal koelvermogen. In voorkomend geval moet de beoordeling van het airconditioningsysteem rekening houden met de typische of gemiddelde werkingsomstandigheden.

Het voorontwerp van besluit bevat ook vrijstellingen voor o.a. gebouwen met airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen, die voorzien zijn van gebouwautomatisering en -controlesystemen. Goed geprogrammeerde systemen voor gebouwautomatisering en -controle kunnen de keuringen namelijk op doeltreffende wijze vervangen. In het voorontwerp van besluit worden ook een aantal wijzigingen doorgevoerd aan het VLAREM en bijlage XXIII van het Milieuhandhavingsbesluit om deze teksten af te stemmen op de wijzigingen aan artikel 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4° van titel II van het VLAREM.

4. Wijzigingen rond de verwarmingsaudit (gedeeltelijke omzetting van artikel 14 EPBDIII)

Gelet op de actie rond het versnellen van de vernieuwingsgraad en optimalisatie van de instellingen van bestaande verwarmingsketels op aardgas en stookolie uit het **Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030**, zijn de aanpassingen voor centrale stooktoestellen beperkt en blijft de bestaande invulling voor de verwarmingsaudit voor centrale stooktoestellen uit het **Stooktoestellenbesluit** behouden. Het voorontwerp van besluit voorziet wel in analoge vrijstellingen als voor de airco-

energiekeuring. In voorkomend geval moet de verwarmingsaudit ook rekening houden met de typische of gemiddelde werksomstandigheden van het centrale stooktoestel.

Voor gecombineerde verwarmings- en ventilatiesystemen en andere verwarmingssystemen dan centrale stooktoestellen, wordt een beroep gedaan op art. 14 lid 3 van de EPBDIII om een **alternatieve aanpak** uit te werken. Vooraleer deze maatregelen worden toegepast, moet de gelijkwaardigheid van deze maatregelen worden aangetoond bij de Europese Commissie overeenkomstig de toepasselijke plannings- en rapportageverplichtingen.

Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel stelt dat het voorontwerp van besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie, hierna genoemd als “EPBDIII”

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van titel II van het VLAREM

Artikel 2

Dit artikel vervangt de definitie van “nominaal koelvermogen” in artikel 1.1.2 onder de definities “KOELINSTALLATIES”. De definitie wordt afgestemd op de formulering uit de EPBD. Het totale opgesteld koelvermogen, uitgedrukt in kW, wordt aangegeven door de fabrikant en maakt deel uit van de productinformatie.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt artikel 5.16.3.3, §3, van titel II van het VLAREM en voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 15 EPBDIII.

Punt 1°

Dit punt vervangt in het eerste lid, punt 4°. Wanneer een airconditioningsysteem gecombineerd is met een ventilatiesysteem valt het voortaan ook onder de keuringsverplichting. De frequentie voor de verplichte airco-energiekeuring wordt opgenomen in titel II van het VLAREM en vereenvoudigd naar vijf jaar, ongeacht het nominaal vermogen. Een nieuw airconditioningsysteem of gecombineerd airconditionings- en ventilatiesysteem moet een eerste keer gekeurd worden binnen de 12 maanden na inbedrijfstelling.

De keuring omvat een beoordeling van het rendement en de dimensionering van het systeem vergeleken met de koelingsbehoeften van het gebouw. De verdere elementen waaruit de keuring bestaat zijn voortaan opgenomen in een bijlage bij titel II van het VLAREM. De minister bevoegd voor de energie kan de bijlage aanvullen of wijzigen.

Dit punt bepaalt tevens vrijstellingen op de keuringsverplichting in overeenstemming met artikel 15, lid 2 en lid 6 van de EPBDIII. De keuring is niet verplicht voor airconditioningsystemen die onder een energieprestatie criterium of een contractuele regeling vallen waarin een overeengekomen niveau van energie-efficiëntieverbetering is vermeld, zoals energieprestatiecontracten, of die worden beheerd door een nutsbedrijf- of een netwerkexploitant en daarom aan prestatie monitoringsmaatregelen aan de systeemzijde zijn onderworpen. In beide gevallen moet deze aanpak wel hetzelfde globale resultaat opleveren als de verplichte airco-energiekeuring. Ten slotte is de airco-energiekeuring ook niet verplicht voor niet-residentiële gebouwen met installaties

die conform art. 11.1/1.2 van het Energiedecreet zijn uitgerust met systemen voor gebouwautomatisering en -controle. Deze vrijstelling geldt ook voor niet-residentiële gebouwen met installaties met een nominaal vermogen van minder dan 290 kW, waarin systemen voor gebouwautomatisering-en controle zijn geïnstalleerd.

Punt 2°

Dit punt vervangt het bestaande tweede lid. De minister bevoegd voor de energie bepaalt wat wordt verstaan onder 'hetzelfde globale resultaat'.

Artikel 4

Dit artikel voegt in de bijlagen bij titel II van het VLAREM een bijlage 5.16.8 in. De bijlage bevat de elementen waaruit de keuring van airconditioningsystemen en gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 12 kW bestaat. De minister bevoegd voor de energie kan de bijlage wijzigen of aanvullen.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het Stooktoestellenbesluit

Artikel 5

Dit artikel vervangt de definitie van 'verwarmingsauditrapport' in punt 35° van artikel 2 van het Stooktoestellenbesluit. De definitie wordt gewijzigd om te voldoen aan de gebruikte formulering in de EPBDIII. In voorkomend geval moet rekening worden gehouden met het vermogen van het centraal stooktoestel om zijn prestaties onder gemiddelde werkomstandigheden te optimaliseren.

Artikel 6

Dit artikel neemt paragraaf 3 van artikel 9 van het Stooktoestellenbesluit opnieuw op. Paragraaf 3 voorziet, in overeenstemming met artikel 14 lid 2 en lid 6 van de EPBDIII, in welbepaalde vrijstellingen voor het uitvoeren van de verwarmingsaudit. Zo is de verwarmingsaudit niet verplicht voor centrale stooktoestellen die onder een energieprestatie criterium of een contractuele regeling vallen waarin een overeengekomen niveau van energie-efficiëntieverbetering is vermeld, zoals energieprestatiecontracten. Hetzelfde geldt voor centrale stooktoestellen die worden beheerd door een nutsbedrijf- of een netwerkexploitant en daarom aan prestatie monitoringsmaatregelen aan de systeemzijde zijn onderworpen. In beide gevallen moet deze aanpak wel hetzelfde globale resultaat opleveren als de verplichte verwarmingsaudit. De minister, bevoegd voor de energie, bepaalt wat wordt verstaan onder 'hetzelfde globale resultaat'. Ten slotte is er ook een uitzondering voorzien voor niet-residentiële gebouwen met installaties die conform art. 11.1/1.2 van het Energiedecreet zijn uitgerust met systemen voor gebouwautomatisering en -controle. Deze uitzondering geldt ook voor niet-residentiële gebouwen met centrale stooktoestellen met een nominaal vermogen van minder dan 290 kW waarin systemen voor gebouwautomatisering-en controle zijn geïnstalleerd.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen aan het Milieuhandhavingsbesluit

Artikel 7

Dit artikel wijzigt het enig artikel van bijlage XXIII bij het Milieuhandhavingsbesluit. Met de wijzigingen aan VLAREL moet ook de lijst met milieu-inbreuken in bijlage XXIII bij het Milieuhandhavingsbesluit aangepast worden.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen aan het VLAREL

Artikel 8

Dit artikel wijzigt artikel 6 van het VLAREL. Door de wijzigingen van het toepassingsgebied van art. 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4° van titel II van het VLAREM moeten ook de categorieën van erkenningen aangepast worden.

Artikel 9

Dit artikel vervangt in artikel 13/1, 3° van het VLAREL, de woorden “airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen” door de woorden “airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen”. Zo wordt dit artikel afgestemd op de wijzigingen aan art. 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4° van titel II van het VLAREM door dit voorontwerp van besluit.

Artikel 10

Dit artikel vervangt in artikel 24/1 van het VLAREL, de woorden “airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen” door de woorden “airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen”. Zo wordt dit artikel afgestemd op de wijzigingen aan art. 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4°, van titel II van het VLAREM door dit voorontwerp van besluit.

Artikel 11

Dit artikel vervangt in artikel 39/1, eerste lid, 3°, en tweede lid, van het VLAREL, de woorden “airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen” telkens door de woorden “airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen”. Zo wordt dit artikel afgestemd op de wijzigingen aan art. 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4°, van titel II van het VLAREM door dit voorontwerp van besluit.

Artikel 12

Dit artikel vervangt in artikel 43/4 van het VLAREL, de woorden “airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen” telkens door de woorden “airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen”. Zo wordt dit artikel afgestemd op de wijzigingen aan art. 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4°, van titel II van het VLAREM door dit voorontwerp van besluit.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 13

Dit artikel voorziet in de opheffing van het ministerieel besluit van 10 februari 2011 tot vastlegging van de frequentie en de elementen van de keuring van airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW in gebouwen. De bepalingen tot vastlegging van de frequentie werden opgenomen in artikel 5.16.3.3, §3, eerste lid, 4°, van titel II van het VLAREM en de elementen waaruit de keuring bestaat, zijn voortaan opgenomen in bijlage 5.16.8 van titel II van het VLAREM.

Artikel 14

Dit artikel stelt de klassieke slotbepaling vast.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Getekend door: Zuhail Demir (Signature)

Getekend op: 2020-11-06 11:27:21 +00:00

Reden: Ik keur dit document goed

A handwritten signature in black ink that reads "Zuhail Demir". The script is cursive and fluid.

Zuhail DEMIR